

Predmet C-682/21

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

11. studenoga 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litva)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

11. studenoga 2021.

Žalitelji u kasacijskom i tužitelji u prvostupanjskom postupku:

„HSC Baltic” UAB

„Mitnija” UAB

„Montuotojas” UAB

Druga stranka u kasacijskom i tuženik u prvostupanjskom postupku:

Vilniaus miesto savivaldybės administracija

Treće strane:

„Active Construction Management” UAB, a company subject to insolvency proceedings

„Vilniaus vystymo kompanija” UAB

Predmet glavnog postupka

Zahtjev žalitelja u kasacijskom postupku (tužitelji u prvostupanjskom postupku) da se nezakonitom proglasi odluka druge stranke u kasacijskom postupku (tuženik u prvostupanjskom postupku) da ih se, zbog nepravilnog izvršavanja ugovora o javnoj nabavi od strane višečlanog dobavljača i raskida tog ugovora povodom ozbiljne povrede, uvrsti na popis nepouzdatih dobavljača.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ, osobito njezina članka 18. stavka 1. i članka 57. stavka 4. točke (g) i stavka 6., i Direktive Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima, osobito njezina članka 1. stavka 1. četvrtog podstavka i stavka 3.; članak 267. treći stavak Ugovora o funkcioniranju Europske unije

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 18. stavak 1. i članak 57. stavak 4. točku (g) i stavak 6. Direktive 2014/24 te članak 1. stavak 1. četvrti podstavak i stavak 3. Direktive 89/665 (zajedno ili zasebno, ali ne samo te odredbe) tumačiti na način da odluka javnog naručitelja da određenog gospodarskog subjekta uvrsti na popis nepouzdanih dobavljača i time na određeno razdoblje ograniči njegovu mogućnost sudjelovanja u postupcima javne nabave iz razloga što je taj gospodarski subjekt ozbiljno povrijedio ugovor sklopljen s tim javnim naručiteljem čini mjeru koju je moguće pobijati pred sudom?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan, treba li gore navedene odredbe prava Unije (zajedno ili zasebno, ali bez ograničavanja na te odredbe) tumačiti na način da im se protive nacionalna pravila i praksa njihove primjene prema kojima: (a) javni naručitelj prilikom raskidanja ugovora o javnoj nabavi zbog ozbiljne povrede tog ugovora ne donosi nikakvu formalnu (zasebnu) odluku o uvrštenju gospodarskih subjekata na popis nepouzdanih dobavljača; (b) gospodarski subjekt ne dobiva unaprijed obavijest o svojem predstojećem uvrštenju na popis nepouzdanih dobavljača pa ne može pružiti odgovarajuća objašnjenja te potom djelotvorno pobijati uvrštenje; (c) javni naručitelj ne provodi nikakvu pojedinačnu ocjenu okolnosti nepravilnog izvršavanja ugovora te se stoga, ako je ugovor o javnoj nabavi zakonito raskinut zbog njegove ozbiljne povrede, gospodarski subjekt koji je *de jure* odgovoran za tu povredu automatski uvrštava na popis nepouzdanih dobavljača?

3. Ako su odgovori na prva dva pitanja potvrđni, treba li gore navedene odredbe prava Unije (zajedno ili zasebno, ali bez ograničavanja na te odredbe) tumačiti na način da partneri u zajedničkom pothvatu (subjekti koji su dio višečlanog dobavljača) koji su izvršavali ugovor o javnoj nabavi koji je zakonito raskinut zbog ozbiljne povrede mogu dokazati svoju pouzdanost te da ih se posljedično može maknuti s popisa nepouzdanih dobavljača na temelju, među ostalim, veličine dijela ugovora koji su izvršili (mjerenoj udjelom danog dijela u vrijednosti ugovora), stečaja vodećeg partnera, radnji tog partnera i doprinosa javnog naručitelja neizvršenju ugovora?

Istaknute odredbe prava Unije

Direktiva 2014/24, osobito njezin članak 18. stavak 1., članak 57. stavci 3., 4. i 6. te članci 90. i 91.

Direktiva Vijeća 89/665, osobito njezin članak 1. stavak 1. četvrti podstavak, stavak 2. i stavak 3.

Istaknute odredbe nacionalnog prava

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Zakon Republike Litve o javnoj nabavi; u daljnjem tekstu: Zakon o javnoj nabavi): članak 2. točka 36. (definicija pojma „dobavljač”); stavak 4. točka 6., stavak 7. i stavak 8. članka 46., naslovljenog „Osnove za isključenje dobavljača”; članak 91., naslovljen „Neizvršenje ili nepravilno izvršenje ugovora o javnoj nabavi”; i stavci 1. i 2. članka 101., naslovljenog „Pravo na pobijanje radnji ili odluka javnog naručitelja”

Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Građanski zakonik Republike Litve; u daljnjem tekstu: Građanski zakonik): stavci 1. i 3. do 6. članka 6.6., naslovljenog „Solidarna obveza dužnikâ”; članak 6.15. stavak 1.; članak 6.217., naslovljen „Raskid ugovora”; članak 6.219.; stavak 1. članka 6.969., naslovljenog „Pojam sporazuma o zajedničkom pothvatu (partnerstvu)”; članak 6.975., naslovljen „Odgovornost partnera na temelju zajedničkih obveza”; i stavak 1. podstavci 2. i 3. i stavak 3. članka 6.978., naslovljenog „Okončanje sporazuma o zajedničkom pothvatu”

Kratak prikaz činjeničnog stanja i tijeka spora

- 1 Tuženik u prvostupanjskom postupku, Vilniaus miesto savivaldybės administracija (Uprava Grada Vilniusa, Litva), je 7. prosinca 2016. objavio obavijest o pokretanju postupka javne nabave radi dodjele ugovora o javnoj nabavi radova za izgradnju višenamjenskog wellness centra Lazdynai u Vilniusu.
- 2 Tužitelji u prvostupanjskom postupku – društva „Montuotojas” UAB, „Mitnija” UAB, „HSC Baltic” UAB i „Axis Power” UAB – su za potrebe sudjelovanja u predmetnom postupku javne nabave 30. siječnja 2017. sklopili sporazum o zajedničkom pothvatu. Partneri iz tog sporazuma dogovorili su se da će, u slučaju da im se dodijeli ugovor, udjeli njihovih obveza (doprinosa zajedničkom pothvatu) u ukupnoj vrijednosti ugovora biti sljedeći: društvo „Active Construction Management” UAB – 65 % (vodeći partner), društvo „HSC Baltic” UAB – 15 %, društvo „Axis Power” UAB – 10 %, društvo „Mitnija” UAB – 5 % i društvo „Montuotojas” UAB – 5 %.
- 3 Tuženik u prvostupanjskom postupku je 5. lipnja 2017. s društvom „Active Construction Management” UAB sklopio ugovor o javnoj nabavi radova, u kojem je kao krajnji datum za dovršetak izgradnje bio određen 5. prosinca 2018.

- 4 Ugovor o javnoj nabavi radova nije izvršen u roku. Dana 21. kolovoza 2019., nakon što je tuženik u prvostupanjskom postupku priznao postojanje manjkavosti u tehničkom projektu, rok za izvedbu ugovorenih radova je promijenjen te je kao krajnji datum određen 28. svibnja 2020. Međutim, radovi čak ni nakon produljenja roka nisu uredno tekli te su probili novi rok.
- 5 Vilniaus apygardos teismas (Okružni sud u Vilniusu, Litva) je rješenjem od 28. listopada 2019. pokrenuo stečajni postupak nad društvom „Active Construction Management” UAB. Tuženik u prvostupanjskom postupku i tužitelji u prvostupanjskom postupku o tome su obaviješteni dopisom stečajnog upravitelja od 6. prosinca 2019., u kojem je navedeno i da vodeći partner neće više izvršavati ugovor o javnoj nabavi radova te je taj ugovor u pogledu tog partnera smatran okončanim.
- 6 Tuženik u prvostupanjskom postupku i ostali partneri, to jest tužitelji u prvostupanjskom postupku, nisu se uspjeli dogovoriti u pogledu daljnjeg izvršavanja ugovora o javnoj nabavi radova.
- 7 Tuženik u prvostupanjskom postupku je dopisom od 22. siječnja 2020. obavijestio tužitelje u prvostupanjskom postupku da raskida ugovor o javnoj nabavi radova zbog ozbiljne povrede tog ugovora.
- 8 Tužitelji u prvostupanjskom postupku su 21. veljače 2021. podnijeli tužbu Vilniaus apygardos teismas (Okružni sud u Vilniusu), zahtijevajući da se (1) jednostrani raskid ugovora o javnoj nabavi radova od strane tuženika u prvostupanjskom postupku utemeljen na ozbiljnoj povredi tog ugovora proglasi nezakonitim; (2) proglasi da je ugovor o javnoj nabavi radova okončan zbog krivnje tuženika u prvostupanjskom postupku; te da se (3) odluka tuženika u prvostupanjskom postupku o uvrštenju tužitelja u prvostupanjskom postupku na popis nepouzdanih dobavljača u Središnjem informacijskom sustavu za javnu nabavu proglasi nezakonitom.
- 9 Vilniaus apygardos teismas (Okružni sud u Vilniusu) je presudom od 27. kolovoza 2020. u cijelosti odbio tužbu tužitelja u prvostupanjskom postupku.
- 10 Taj je sud utvrdio da je ugovor o javnoj nabavi radova zakonito raskinut povodom ozbiljne povrede u obliku neizvršavanja odnosno nepravilnog izvršavanja ugovora o javnoj nabavi te da su javni naručitelji u takvim slučajevima obvezni dobavljače (ili, u slučaju skupine dobavljača, sve članove te skupine) uvrstiti na popis nepouzdanih dobavljača. Sud je usto naveo da se, prema nacionalnim pravilima, tužitelji u prvostupanjskom postupku mogu rehabilitirati za potrebe sudjelovanja u drugim postupcima javne nabave, što znači da im nije onemogućeno sudjelovanje u njima.
- 11 Lietuvos apeliacinis teismas (Žalbeni sud Litve) je rješenjem od 21. siječnja 2021. odbio žalbu koju su protiv presude Vilniaus apygardos teismas (Okružni sud u Vilniusu) podnijeli tužitelji u prvostupanjskom postupku.

- 12 Viešųjų pirkimų tarnyba (Ured za javnu nabavu, Litva) je 22. siječnja 2021., na inicijativu tuženika u prvostupanjskom postupku, tužitelje u prvostupanjskom postupku uvrstio na popis nepouzdanih dobavljača.
- 13 Tužitelji su između 18. i 22. veljače 2021. protiv rješenja Lietuvos apeliacinis teismas (Žalbeni sud Litve) podnijeli žalbe Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Vrhovni sud Litve; u daljnjem tekstu: sud koji je uputio zahtjev). Odobren im je zahtjev za privremene mjere koji su podnijeli – izbrisani su s popisa nepouzdanih dobavljača do donošenja odluke u kasacijskom postupku.
- 14 Sud koji je uputio zahtjev je djelomičnim rješenjem od 11. studenoga 2021. potvrdio dijelove odluka prvostupanjskog i žalbenog suda kojima su odbijeni navodi u pogledu pravilnog izvršavanja ugovora i zakonitosti njegova raskida.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 15 Tužitelji u prvostupanjskom postupku pred sudom koji je uputio zahtjev ističu da pravila iz članka 91. Zakona o javnoj nabavi, čak i ako se prihvati da je cilj njihove primjene da se neiskreni gospodarski subjekti isključe iz pravnih odnosa u području javne nabave, nije moguće tumačiti na način da se gospodarski subjekti koji su bili dio višečlanog dobavljača (ugovaratelja) te *de facto* nisu izvršavali nikakve radove na temelju ugovora o javnoj nabavi (ugovorene radove je do pokretanja stečajnog postupka izvršavao isključio vodeći partner) uvrštavaju na popis nepouzdanih dobavljača ako je neizvršavanje (ili neuredno izvršavanje) relevantnih ugovornih obveza rezultiralo raskidom tog ugovora; u suprotnom bi slične situacije, u kojima radove predviđene ugovorom o javnoj nabavi nije izvodio podugovaratelj ili relevantni partner u zajedničkom pothvatu, imale nejednak tretman jer se podugovaratelji na popis nepouzdanih dobavljača uvrštavaju samo kada se povreda odnosi na dio ugovora o javnoj nabavi koji je njima povjeren; sudovi su pogrešno primijenili članak 91. Zakona o javnoj nabavi te su povrijedili načela javne nabave ne uzevši u obzir konkretne radnje koje su odnosi gospodarski subjekti poduzeli u okviru izvršavanja ugovora o javnoj nabavi radova, to jest integritet i pouzdanost tih gospodarskih subjekata; članak 91. Zakona o javnoj nabavi primjenjiv je na temelju osobne odgovornosti gospodarskog subjekta; u presudi Suda od 7. rujna 2021., Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras (C-927/19), navedeno je da partneri u zajedničkom pothvatu mogu za radnje nekog od njih odgovarati samo ako su znali za te radnje, to jest, radnje svih partnera ocjenjuju se na temelju načela osobne odgovornosti, a ne na temelju načela solidarne odgovornosti.
- 16 Tuženik u prvostupanjskom postupku pred sudom koji je uputio zahtjev navodi da podupire utvrđenja sudova te da javni naručitelj nema slobodu izbora u pogledu primjene članka 91. Zakona o javnoj nabavi pa je stoga obvezan odnosno gospodarske subjekte uvrstiti na popis nepouzdanih dobavljača. Javni naručitelj prilikom provedbe te obveze ne uzima u obzir koji je točno partner koji čini dio višečlanog dobavljača svojim radnjama počinio ozbiljnu povredu ugovora o

javnoj nabavi; drukčije tumačenje nije u skladu s načelom solidarne odgovornosti partnera u zajedničkom pothvatu te su olakotne okolnosti stoga relevantne samo za samorehabilitaciju subjekata koji su već uvršteni na popis nepouzdanih dobavljača.

Kratak prikaz razloga za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku

- 17 Sud koji je uputio zahtjev ističe da se spor u pogledu uvrštenja tužitelja u prvostupanjskom postupku na popis nepouzdanih dobavljača odnosi na tumačenje i primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi, a posebno njegova članka 91., te na njihov odnos s odredbama Građanskog zakonika koje se tiču zajedničkih pothvata. Argumenti koje stranke spora iznose u pogledu tumačenja i primjene nacionalnih pravila oslanjaju se na usko međusobno povezana pitanja i dvojbe suda u vezi sa sukladnosti odredbi Zakona o javnoj nabavi s pravom Unije, to jest u vezi s time (a) može li se preispitivati zakonitost odluke javnog naručitelja da se dobavljači uvrste na popis nepouzdanih dobavljača; te, (b) ako je takvu odluku moguće preispitivati, u vezi s osnovom njezina donošenja i ocjenjivanja njezine zakonitosti.
- 18 Kako su prvostupanjski i žalbeni sud utvrdili te kako tuženik u prvostupanjskom postupku ističe, litavska pravila (članak 91. Zakona o javnoj nabavi) predviđaju da javni naručitelji nemaju diskrecijsku ovlast odlučiti da se dani gospodarski subjekt uvrsti na popis nepouzdanih dobavljača ako je taj gospodarski subjekt počinio ozbiljnu povredu ugovora o javnoj nabavi te je javni naručitelj zbog te povrede jednostrano raskinuo taj ugovor. Nediskrecijsku narav radnji javnih naručitelja odražava njihova zakonska obveza da na taj popis uvrste sve subjekte koji čine dio višečlanog dobavljača, to jest sve partnere u zajedničkom pothvatu.
- 19 U biti, sadržaj članka 91. Zakona o javnoj nabavi sugerira da je uvrštenje gospodarskih subjekata na popis nepouzdanih dobavljača čin koji ni u materijalnom ni u formalnom smislu nije autonoman. Prema litavskim propisima, takvo uvrštenje nije zasebna odluka, već je posljedica druge odluke, kojom je jednostrano raskinut ugovor o javnoj nabavi: ako gospodarski subjekt uopće ne osporava raskid ugovora utemeljen na ozbiljnoj povredi, ili sud raskid proglasi zakonitim, odnosno gospodarski subjekt, neovisno o tome je li ugovor izvršavao samostalno ili s partnerima, nužno se uvrštava na popis nepouzdanih dobavljača.
- 20 Takvi propisi pretpostavljaju, kao prvo, da situacije u kojima javni naručitelj može zakonito raskinuti ugovor zbog njegove ozbiljne povrede, ali se dobavljač zbog okolnosti danog slučaja ne uvrštava na popis nepouzdanih dobavljača, *de jure* nisu moguće i, kao drugo, da dobavljač može, u biti, osporavati samo jednostrani raskid ugovora o javnoj nabavi.
- 21 Nacionalni propisi o kojima je ovdje riječ ne čine se kao takvi protivnima djelotvornoj zaštiti prava dobavljača zato što, kakav je slučaj u ovom predmetu, gospodarski subjekt može djelotvorno osporavati jednostrani raskid ugovora o javnoj nabavi tvrdeći da nije počinio ozbiljnu povredu, da je i javni naručitelj

djelomično odgovoran za neostvarenje ciljeva ugovora i tako dalje. Međutim, u tom pogledu treba istaknuti da se, prema litavskim propisima, kada je ugovor raskinut zbog ozbiljne povrede, subjektivni aspekt radnji stranke koja je počinila povredu ugovora u biti ne uzima u obzir.

- 22 Na temelju sudske prakse Suda može se zaključiti da su razlozi koji su doveli do povrede ugovora, narav te povrede i druge okolnosti pravno relevantni za potrebe odlučivanja o ograničavanju prava dobavljača da sudjeluju u drugim postupcima javne nabave. Sud je u presudi od 19. lipnja 2019., Meca (C-41/18), istaknuo da se, u skladu s člankom 57. stavkom 5. Direktive 2014/24, javnim naručiteljima mora omogućiti da, u svim slučajevima navedenima u članku 57. stavku 4. te direktive, samostalno ocijene djela koja je gospodarski subjekt počinio ili propustio počiniti bilo prije ili tijekom postupka javne nabave; s obzirom na to, javni naručitelji ne mogu biti vezani ranijom istragom povrede, jer to ne bi bilo u skladu s načelom proporcionalnosti, koje među ostalim zahtijeva ocjenjivanje naravi povrede, to jest njezine težine i opetovanosti.
- 23 Kako je ranije istaknuto, prvostupanjski sud, žalbeni sud i tuženik u prvostupanjskom postupku u bitnome se pozivaju na gore spomenuto pravilo pravnog tumačenja tvrdeći da, u ovoj fazi spora, nije moguće ni potrebno ocjenjivati narav radnji tužitelja u prvostupanjskom postupku jer će se oni moći rehabilitirati za potrebe sudjelovanja u drugim postupcima javne nabave. Taj model, koji proizlazi iz nacionalnih propisa, u skladu je s *ratio decidendi* presude Meca (C-41/18), posebice s obzirom na to da se dani javni naručitelj u kasnijim postupcima javne nabave ne mora voditi ocjenom koju je proveo neki drugi javni naručitelj, što, međutim, nije slučaj kada postoji sudska odluka. Ako bi sud odluku o uvrštenju gospodarskog subjekta na popis nepouzdanih dobavljača proglasio zakonitom, upitno je bi li dotični javni naručitelj mogao preispitati tu odluku u izvansudskom postupku.
- 24 Međutim, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, to stajalište navedenih sudova i tuženika u prvostupanjskom postupku zapravo dovodi do paradoksalne situacije.
- 25 Kao prvo, kako bi se narav radnji dotičnog gospodarskog subjekta mogla uzeti u obzir, taj gospodarski subjekt prvo mora biti uvršten na popis nepouzdanih dobavljača; stoga, okolnosti izvršavanja ugovora nisu relevantne prilikom odlučivanja o uvrštenju gospodarskog subjekta na taj popis, već prilikom odlučivanja o njegovu brisanju *ad hoc* s tog popisa. U tom je kontekstu, među ostalim, moguće da dođe do drukčijeg tretmana ranijih radnji gospodarskog subjekta koji je na tri godine uvršten na popis nepouzdanih dobavljača, kako je predviđeno važećim zakonodavstvom. Činjenica da će povredu koju je počinio takav gospodarski subjekt jedan javni naručitelj smatrati lakšom ne znači sama po sebi da će neki drugi javni naručitelj doći do istog zaključka.
- 26 Kao drugo, u okviru takvog modela, odluku o sadržaju radnji gospodarskog subjekta ne bi donosio javni naručitelj koji je najbolje upoznat s povredom, već

drugi javni naručitelji, koji bi se, u biti, vodili objašnjenjima koja bi pružio dotični dobavljač. U svakom slučaju, mogućnost da se okolnosti povrede ugovora razmatraju samo kada je riječ o gospodarskim subjektima koji su već uvršteni na popis nepouzdanih dobavljača nije opravdana legitimnim ciljem ili dobrom praksom.

- 27 Sud koji je uputio zahtjev ne slaže se s tuženikom u prvostupanjskom postupku da da bi se drukčije tumačenje članka 91. Zakona o javnoj nabavi, to jest pojedinačno ocjenjivanje načina na koji su se tužitelji u prvostupanjskom postupku ponašali prilikom izvršavanja ugovora o javnoj nabavi, protivilo solidarnoj odgovornosti partnera u zajedničkom pothvatu. Sud koji je uputio zahtjev je pitanje važnosti solidarne odgovornosti u ocjenjivanju pouzdanosti partnera u zajedničkom pothvatu za potrebe članka 57. Direktive 2014/24 već otvorio u gore navedenom predmetu *Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras*; međutim, kako je objasnio Sud, javni naručitelj mora pojedinačno ocijeniti radnje svih gospodarskih subjekata (partnera). Kako društvo „Mitnija” UAB pravilno ističe, članak 91. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi izričito predviđa da na popis nepouzdanih dobavljača treba uvrstiti i gospodarske subjekte na čije se sposobnosti dobavljač oslanjao te koji su s njime solidarno odgovorni za izvršenje ugovora u skladu s člankom 49. stavkom 5. tog zakona, pod uvjetom da se povreda odnosi na dio ugovora čije je izvršenje povjereno tim gospodarskim subjektima. Nesporno je da partner u zajedničkom pothvatu i nositelj ekonomskih ili financijskih sposobnosti, koji u biti djeluje kao financijski jamac, nisu isti subjekti; međutim, ako su solidarno odgovorni (prvonavedeni na temelju Građanskog zakonika, a potomji na temelju Zakona o javnoj nabavi), nije opravdano različito ocjenjivati njihove radnje.
- 28 Unatoč tomu, solidarna odgovornost partnera u zajedničkom pothvatu za potrebe članka 91. Zakona o javnoj nabavi (članak 57. stavak 4. točka (g) Direktive 2014/24) načelno je sporedan aspekt ako se prihvati stajalište da se na popis nepouzdanih dobavljača mogu uvrstiti samo oni gospodarski subjekti koje se na temelju pojedinačne ocjene njihovih radnji može smatrati nepouzdanima (neiskrenima). U tom slučaju, raskid ugovora o javnoj nabavi zbog ozbiljne povrede ne bi sam po sebi dovodio do njihova uvrštenja na popis nepouzdanih dobavljača (primjerice, u slučaju stečaja, krivnje drugih subjekata, više sile i tako dalje); posljedično, ne bi bilo (trebalo biti) nikakvih razlika ovisno o tome je li ugovaratelj koji nije ispunio ugovor o javnoj nabavi djelovao samostalno ili u okviru skupine nezavisnih gospodarskih subjekata (na temelju sporazuma o zajedničkom pothvatu). U suprotnom bi višečlani dobavljači neopravdano bili u nepovoljnom položaju.
- 29 Sud koji je uputio zahtjev dvoji i u pogledu kvalifikacije odluke javnog naručitelja da gospodarskog subjekta uvrsti na popis nepouzdanih dobavljača. U skladu sa sudskom praksom Suda, pojam „odluke javnih naručitelja” treba široko tumačiti, na način da obuhvaća praktički sve njihove odluke neovisno o sadržaju ili trenutku donošenja tih odluka; članak 1. stavak 1. Direktive 89/665 ne predviđa nikakva

ograničenja u pogledu naravi i sadržaja odluka o kojima govori (presuda od 11. siječnja 2005., Stadt Halle i RLP Lochau, C-26/03, t. 28. i 30.).

- 30 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev skreće pozornost na tekst članka 1. stavka 1. četvrtog podstavka Direktive 89/665, koji nije jednak u svim jezičnim verzijama. U litavskoj i engleskoj verziji govori se o „susutartimis [...] susiję [...] sprendimai” [„odluke u vezi s ugovorima”] odnosno o „contracts [...] decisions” [„odluke o ugovorima”], dok se u francuskoj verziji govori o „les procédures de passation des marchés”. Francuski tekst ne čini se naročito širokim jer se izričito odnosi na postupke za sklapanje (dodjelu) ugovora, a ne na posljedice raskida tih ugovora. Pojam „postupci za sklapanje ugovora” koristi se i u članku 1. stavku 2. Direktive 89/665. Nadalje, članak 1. stavak 3. Direktive 89/665 među ostalim propisuje da postupak pravne zaštite može pokrenuti osoba koja ima barem interes za dobivanje određenog ugovora i koja je pretrpjela štetu zbog nezakonitih radnji javnog naručitelja.
- 31 Jasno je da predmetni spor nije nastao zbog odluka javnog naručitelja kojima je priznato ili ograničeno pravo na dobivanje (sklapanje) određenog ugovora o javnoj nabavi, s obzirom na to da je ugovor o javnoj nabavi doista sklopljen s tužiteljima u prvostupanjskom postupku; štoviše, njihove su radnje dovele do zakonite odluke tuženika u prvostupanjskom postupku da raskine taj ugovor. S druge strane, uvrštenje dotičnih gospodarskih subjekata na popis nepouzdanih dobavljača ograničava njihova prava da sklope druge ugovore o javnoj nabavi, u skladu s osnovom za isključenje predviđenom u članku 57. stavku 4. točki (g) Direktive 2014/24. Posljedično, u skladu s općim trendom u sudskoj praksi Suda da se pojam „odluka javnog naručitelja” široko tumači, načelno bi bilo opravdano odluku tuženika u prvostupanjskom postupku o kojoj je riječ u ovom predmetu smatrati odlukom o kakvoj se govori u članku 1. stavku 1. četvrtom podstavku Direktive 89/665.
- 32 Ako sporna odluka javnog naručitelja u dijelu nacionalnog postupka spada u područje primjene članka 1. stavka 1. četvrtog podstavka Direktive 89/665, važno je odrediti osnove za ocjenjivanje zakonitosti takve odluke. Tužitelji u prvostupanjskom postupku naglašavaju ponajprije sljedeće okolnosti kao osnovu za procjenjivanje njihove pouzdanosti, neovisno o činjenici da je ugovor o javnoj nabavi radova raskinut: udio u kojem su pojedini ugovaratelji imali sudjelovati u izvršavanju obveza iz ugovora o javnoj nabavi (doprinositi njegovu izvršenju); činjenicu da je do raskida ugovora o javnoj nabavi radova sve radove izvodio vodeći partner, to jest da tužitelji u prvostupanjskom postupku do tada još nisu počeli izvoditi nikakve ugovorene radove; stečajni postupak pokrenut protiv vodećeg partnera; određene radnje tuženika u prvostupanjskom postupku koje su možebitno uzrokovale nepravilno izvršavanje ugovora o javnoj nabavi radova, i ostale okolnosti.
- 33 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, gore opisane okolnosti mogle bi biti relevantne pri ocjenjivanju pouzdanosti gospodarskih subjekata koji su izvršavali ugovor o javnoj nabavi radova za potrebe njihova uvrštenja na popis nepouzdanih

dobavljača. Ako, u skladu s presudom Meca (C-41/18), takvu ocjenu pouzdanosti trebaju provesti javni naručitelji koji su objavili obavijesti o pokretanju novih postupaka o javnoj nabavi, ne bi bilo nerazumno zahtijevati da javni naručitelj koji je dodijelio raskinuti ugovor o javnoj nabavi, to jest tuženik u prvostupanjskom postupku, ujedno provede takvu ocjenu.

RADNI DOKUMENT